

Məhərrəm ayı ilə əlaqədar verilən suallar - 21 /Sep/ 2019

Mədhiyyə və növhələrdə zəbani-hal söyləmək

Sual 1. Mədhiyyə və növhələrdə Əhli-beyt (ə) barəsində istər nəzmiə, istərsə də nəsrlə zəbani-hal [1] söyləməyə icazə verilirmi?

Cavab: Əgər zəbani-hal söylənilədiyi məlum olsa, həmçinin Əhli-beytin (ə) şəninə uyğun olsa, zəbani-hal söyləməyin maneəsi yoxdur.

Əzadərliq və qanunlara riayət etmək

Sual 2. Ümumi gediş-geliş yollarında əzadərliq dəstələrinin hərəkət etməsinin maneəsi varmı? Belə ki, bu dəstələrin hərəkəti yolun bağlanmasına səbəb olur və piyadalara, nəqliyyat vasitələrinə çətinlik yaradır?

Cavab: Seyyidüş-sühəda (ə) və onun şəhabələri üçün əzadərliq dəstələrinin hərəkət etməsi və bu mərasimlərdə iştirak etmək olduqca bəyənilən bir iş olub, insanı Allaha yaxınlaşdırın ən böyük əməllərdəndir. Amma başqalarının əziyyətinə səbəb olan hər bir işdən, yaxud şəriət baxımından haram olan işlərdən çokinmək lazımdır.

Əzadərliqda təbil və sincən istifadə edilməsi

Sual 3. Əzadərliq mərasimində təbil, sinc və şeypurdan istifadə etməyin hökmü nədir?

Cavab: Əgər bəyənilən və əzadərliq mərasiminə uyğun bir şəkildə çılmarsa, bu musiqi alətlərindən istifadə etməyin maneəsi yoxdur.

İş saatlarında dini mərasimlərin təşkil olunması

Sual 4. İdarə və müssisələrdə iş saatlarında həftəlik olaraq, yaxud məhərrəmliyin ongünüyündə, yaxud Xanım Fatimə (s.ə) günlərində təvəssül duası, Aşura ziyanəti və s. bu kimi mərasimlərin təşkil olunmasının hökmü nədir?

Cavab: Əgər müraciətçilərin haqlarının tapdalanmasına səbəb olmazsa, bu işin maneəsi yoxdur. Həmçinin əgər bu barədə qanun-qaydalar mövcuddursa, onlara riayət olunmalıdır.

Əzadərliqda kişilərin köynəyi çıxarmaları

Sual 5. Sınə vurarkən köynəyi çıxarmağın – əlbəttə, naməhrəm qadın olmadığı yerdə – maneəsi varmı?

Cavab: Yaxşı olar ki, əzadərliq ənənəvi qaydada – yəni köynək çıxarılmadan – təşkil olunsun.

Əzadərliqda bədənə xəsarət yetirmək

Sual 6. Əzadərliqda bədənə xəsarət yetirməyə icazə verilirmi?

Cavab: Əgər ciddi xəsarət olarsa, yaxud məzhəbə və ya Məsumların (ə) əzadərliğinə ləkə gətirərsə, bu işə icazə verilmir.

Əzadərliqda hərvələ etmək

Sual 7. Hərvələ etmək (yeriş və qaçış arasında olan bir hərəkət), İmamların (ə) mərsiyəsini şur ilə demək olarmı?

Cavab: Əgər məzhəbə və ya Məsumların (ə) əzadərliq mərasiminə ləkə gətirməzsə, bu işin öz-özlüyündə maneəsi yoxdur.

Əzadərliqda iştirak etmək səbəbilə namazın qəzaya getməsi

Sual 8. Əgər mükəlləf əzadərliq məclislərində iştirak etdiyinə görə bəzi vacib əməllərini yerinə yetirə bilməsə, məsələn, şübhə namazını qəzaya versə, bundan sonra bu məclislərdə iştirak etməməsi daha yaxşı olar? Yoxsa bu məclislərdə iştirak etməmək onun Əhli-beytdən (ə) uzaq düşməsinə səbəb olar?

Cavab: Aydın məsələdir ki, vacib namaz Əhli-beytin (ə) əzadərliq məclislərində iştirak etməyin savabından irəlidir və bu məclislərdə iştirak etmək səbəbilə namazı tərk etməyə icazə verilmir. Amma namaza maneəçilik yaratmayacaq bir şəkildə əzadərliqda iştirak etmək təkəd olunan müstəhəb əməllərdəndir.

Əzadərliq dəstələrinin gecə saatlarında yollarda hərəkət etməsi

Sual 9. Məhərrəm ayının gecələrində əzadərliq dəstələrinin təbil və neydən istifadə edərək gecə yarıyadək yollarda hərəkət etməsinin

hökmü nədir?

Cavab: Seyyidüş-şühədə (ə) və onun səhabələri üçün əzadərliq dəstələrinin hərəkət etməsi və bu mərasimlərdə iştirak etmək olduqca bəyənilən bir iş olub, insanı Allaha yaxınlaşdırın ən böyük əməllərdəndir. Amma başqalarının əziyyətinə səbəb olan hər bir işdən, yaxud şəriət baxımından haram olan işlərdən çəkinmək lazımdır.

Əzadərliqda bədənə xəsarət yetirmək

Sual 10. İmamların (ə) hərəminə yerə uzanaraq sinəsi üstə daxil olmağın maneəsi varmı?

Cavab: Bu kimi əməllər kədərin izharı, ənənəvi əzadərliq və İmamlara (ə) sevgi sayılmalıdırına görə, şəriət baxımından əsassızdır. Əksinə, əgər bədənə ciddi xəsarətin dəyməsi və ya məzhəbə ləkə gəlməsi ilə nəticələnərsə, bu işlərə icazə verilmir.

Əzadərliqda zəncir vurmaq

Sual 11. Əzadərliqda zəncir vurmağın hökmü nədir?

Cavab: Əgər bəyənilən şəkildə olarsa və ürfə görə (yəni, camaatin baxışında) əza məclisində kədərin izhar edilməsi hesab olunarsa, bu işin maneəsi yoxdur.

Əzadərliqda tikanlı zəncirlərdən istifadə etmək

Sual 12. Bəzi məntəqələrdə Aşura günü tikanlı zəncirlərlə zəncir vururlar, ayaqyalın oda və közə daxil olurlar. Bu barədə sizin nəzəriniz nədir?

Cavab: İnsana ciddi ziyan vuran, yaxud din və məzhəbə ləkə gətirən hər bir iş haramdır, möminlər belə işlərdən uzaq olmalıdır. Gizlin deyil ki, belə işlərin çoxu Əhli-beyt (ə) məzhəbinə ləkə gətirir və bunun özü ən böyük ziyan və xəsarətdir.

Naməhrəmin ağlamaq səsini eşitmək

Sual 13. Naməhrəmin ağlamaq səsini, xüsusilə də Əhli-beytin (ə) əzadərliq məclislərində eşitməyin hökmü nədir? Nəzərə almaq lazımdır ki, kişi və qadın məkanları bir-birinin kənarında yerləşir.

Cavab: Fəsadı olmadığı təqdirdə, bunun öz-özülüyündə maneəsi yoxdur.

[1] Zəbani-hal – məddah və ya xəbibin Əhli-beyt (ə) tarixinə əsaslanaraq, onlara aid etdiyi sözlərdir. Başqa sözlə, o Həzrətlərin vəzifəti bu sözləri deməyə əsas verir.